

**Lännersta förskola och skola
Nacka kommun**

**Anna Frändestam Ekerö
Åse Mellerstedt Sollentuna
Camilla Rahm Nacka**

Vecka 40 och 41 2016

Innehållsförteckning

VÅGA VISA	3
FAKTADEL Förskolan	4
FAKTADEL Skolan	4
OBSERVATIONENS METOD	6
SAMMANFATTNING FÖRSKOLAN	6
<i>Sammanfattande slutsats om förskolan</i>	6
<i>Starka sidor förskolan</i>	7
<i>Förbättringsområden förskolan</i>	7
MÅLOMRÅDEN FÖRSKOLA	8
<i>Normer och värden</i>	8
<i>Utveckling och lärande</i>	10
<i>Ansvar och inflytande för barn</i>	15
<i>Förskolechefens ansvar</i>	16
SAMMANFATTNING SKOLAN	19
<i>Sammanfattande slutsats om skolan</i>	19
<i>Starka sidor skolan</i>	20
<i>Förbättringsområden skolan</i>	20
MÅLOMRÅDEN SKOLA	21
<i>Normer och värden</i>	21
<i>Kunskaper</i>	23
<i>Ansvar och inflytande för elever</i>	29
<i>Bedömning och betyg</i>	31
<i>Rektors ansvar</i>	32
JÄMFÖRELSE MED TIDIGARE OBSERVATION	35
REFERENSER	35
Kommentar från förskolans/skolans ledning till observationsrapporten	36

VÅGA VISA

VÅGA VISA är ett utvärderingssamarbete inom utbildningsområdet mellan Danderyd, Ekerö, Nacka, Sollentuna, och Upplands Väsby.

Syftet med VÅGA VISA är att öka måluppfyllelsen i förskola och skola genom att utvärdera verksamheten på uppdrag av de politiska nämnderna i respektive kommun.

Metoderna omfattar idag tre delar: kundenkät, pedagogers självvärdering samt kollegiala observationer, och genomförs i både kommunala och fristående förskolor, grundskolor och gymnasieskolor.

VÅGA VISA:

- baseras på läroplaner för förskola och skola
- utgår från ett barn- och elevperspektiv
- stödjer det systematiska kvalitetsarbetet
- jämför kommunernas förskolor och skolor
- sprider goda exempel och bidrar till lärande och utveckling

Observationer inom Våga Visa

Observationerna genomförs av erfarna pedagoger och skolledare med pedagogisk högskoleutbildning. Observatörerna bildar lag som besöker en förskola i en annan kommun. Observationerna utgår från läroplanerna och gäller följande målområden:

- Normer och värden
- Utveckling och lärande
- Ansvar och inflytande för barn
- Förskolechefens ansvar

Observatörerna skriver en rapport där de beskriver och bedömer förskolans arbete och resultat inom målområdena, baserat på

- Observationer i verksamheten
- Intervjuer med personal och skolledning samt samtal med barn
- Förskolans styrdokument

Även fördjupade observationer kan genomföras, när kommunen beslutat om det. I fördjupade observationer avser observationen ett par av målområdena och eventuellt särskilda frågeställningar.

Mer information finns på VÅGA VISA:s hemsida på www.danderyd.se/vagavisa

FAKTADEL Förskolan

Fakta om enheten

Förskolan/delenhetens namn:	Lännersta skola
Är verksamheten kommunal eller fristående? Om fristående ange ägare.	Pysslingen förskolor och skolor AB Academedia
Antal avdelningar.	3
Ev. profil på förskolan.	

Statistik

Antal barn:	70
Antal pedagoger i barngrupp	15
Antal barn per pedagog (omräknat till heltidstjänst)	5,05
Antal legitimerade förskollärare.	8

Organisation /Ledning

Hur är ledningen organiserad? (finns ledningsgrupp, andra ledningsfunktioner)	Ledningsgrupp, samverkan mellan avdelningarna
Ledningsresursens årsarbetstid på förskolan.	heltid

FAKTADEL Skolan

Fakta om enheten

Skolans/delenhetens namn:	Lännersta skola
Är verksamheten kommunal eller fristående? Om fristående ange ägare.	Pysslingen förskolor och skolor AB Academedia
Årskurser	F-5
Ev. profil på skolan.	

Statistik

Antal elever:	259
Antal lärare	20
Hur många av dessa är legitimerade?	15
Antal personal i fritidshem.	13
Hur många av dessa är utbildade	1

fritidspedagoger/lärare mot fritidshem?	
Hur många avdelningar och hur många elever per avdelning?	2 , 100+96
Antal personal i förskoleklass.	5
Hur många av dessa är legitimerade?	3 samtliga har dock examensbevis och inväntar leg.
Antal specialpedagoger/speciallärare.	2
Antal skolledare	1

Organisation /Ledning

Hur är ledningen organiserad? (finns ledningsgrupp, arbetslagsledare, andra ledningsfunktioner)	ledningsgrupp
Vilka ingår i elevhälsoteamet på skolan?	Rektor, psykolog, kurator, skolsyster, specialpedagog, skolläkare
Hur är förskoleklassen integrerad med resten av skolan?	geografiskt i samma byggnad samt del av F-1 -teamet.

OBSERVATIONENS METOD

Två observatörer är på skolan F-5 alla dagar under vecka 40. En observatör är på förskolan fyra dagar under vecka 40 och en dag under vecka 41.

Vi intervjuar förskolechef/rektor samt fyra förstelärare, en från förskolan och tre från skolan. Intervju sker också med fyra teamledare, en från förskolan och tre från skolan. De sistnämnda sitter med i ledningsgruppen. Vi träffar två förskollärare och fyra pedagoger i skolan enskilt för djupintervju.

På skolan sker intervju med sju elevrådsrepresentanter, skolpsykolog och speciallärare/pedagog. Vi träffar Resursteamet, Trygghetsgruppen som besvarar våra frågor. Vi besöker två av skolans tre Teammöten, F-1 och 2-3, ett Fritidsmöte, två Ämnegruppmöten, ett i SO och ett i matematik och Läslyftsmötet som följer ämnegruppmötet. Ett besök sker hos lärarnas planeringsmöte för förskoleklass.

Samtal sker med pedagoger och barn på förskolan under besök på alla tre avdelningar. I skolan samtalar vi spontanmed elever från alla årskurser som vi träffar i klassrum, i korridorer, i matsalen och ute på raster samt intervjuar tolv elever i de äldre klasserna. Samtal sker också med lärare och övrig personal vi möter i klassrum, i matsalen, i personalrummet och på lektioner.

SAMMANFATTNING FÖRSKOLAN

Sammanfattande slutsats om förskolan

Förskolan ligger i anslutning till Lännersta skola, vilka båda är friskolor inom Pysslingen förskolor och skolor AB Academedia. Den består av tre avdelningar, Linden, Eken och Trädkojan. Förskolan delar matsal och Rörelserum med skolan.

Värdegrundsarbetet är väl implementerat i verksamheten på förskolan. En gemensam *Plan mot diskriminering och kränkande behandling*, gemensam för förskola och skola är upprättad. Barnen bemöts vänligt och respektfullt av pedagogerna. De uppmuntras och utmanas att utveckla sina förmågor. Pedagogerna är alltid i barnens närhet. Barnens förslag tas till vara i leken.

Samlingarna på de tre avdelningarna är uppbyggda på samma sätt. Varje fredag samlas alla barn för gemensam sångstund. Avdelningarna delar dagligen in barnen i mindre grupper, där de arbetar ämnesöverskridande. Samarbete sker också i tvärgrupper för att möta upp åldersspridningen i de yngre barngrupperna. På så sätt kan alla åldrar få en anpassad verksamhet och ett naturligt samarbete sker mellan avdelningarna där barn och pedagoger möter varandra i planerade former.

Förskolans skolgård är avskild från skolans med staket. Den är stimulerande, utmanande och mångsidig och lockar barnen till lek enskilt eller tillsammans med andra.

Ett förbättringsområde är användning av IKT¹ som pedagogiskt verktyg på förskolan. Ett annat område att utveckla är dokumentationen av barnens lärprocesser.

Gemensamt förhållningssätt på hur barnen lär sig bli självständiga vid matbordet och vid av- och påklädning saknas på förskolan. Avdelningarna gör olika och alla följer inte verksamhetsbeskrivningen beskrivning av förskolans arbete med detta.

Starka sidor förskolan

Värdegrundsarbetet. Pedagogernas respektfulla förhållningssätt gentemot barnen och ett arbetsklimat som ger barnen trygghet och arbetsro. *(Normer och värden sid 8 ff)*

Förskolan har engagerade, kompetenta och mycket utvecklingsbenägna pedagoger som uppmuntrar och utmanar barnens alla förmågor genom att vara nära barnen. *(Utveckling lärande sid 10 ff)*

Förskolans verksamhetsbeskrivning där verksamhetens beskrivs utifrån dagliga rutiner och ledorden Medskapande, Utmanande, Utvecklande och Befästade synliggörs. *(Utveckling och lärande sid 10 ff)*

Barnens inflytande och möjlighet att påverka miljö och innehåll i verksamheten. *(Ansvar inflytande sid 15 ff)*

Förbättringsområden förskolan

Utveckla användningen av modern teknik som ett pedagogiskt verktyg tillsammans med barnen. *(Utveckling lärande sid 12)*

Utveckla och synliggöra den pedagogiska dokumentationen av barnens lärprocesser och koppla dem tydligare till läroplanen i föräldrabreven samt i barnens portfolio. *(Utveckling och lärande sid 10 ff)*

Dokumentation av rutiner för arbetet med barn i behov av särskilt stöd samt för barn med annat modersmål saknas vid vår första observationsvecka, men skrivs ned till veckan därefter. Dessa rutiner bör läggas in i förskolans verksamhetsbeskrivning och implementeras i avdelningarnas arbete. *(Utveckling och lärande sid 10 ff)*

Förskolechefens besök på förskolan efterfrågas av pedagoger. De vill synliggöra barngruppernas verksamhet och sitt aktiva arbete. *(Förskolechefens ansvar sid 17 ff)*

¹ IKT = Informations-och kommunikationsteknik

MÅLOMRÅDEN FÖRSKOLA

Normer och värden

Beskrivning

Värdegrundsarbetet

Vi ser att förskolan har en gemensam och väl förankrad syn på verksamhetens värdegrund. Vi möter goda exempel på tydliga regler som barnen förstår. På väggarna sitter text och bild som illustrerar dessa. Vi läser i *Förskolans verksamhetsbeskrivning* att samtal om värdegrundfrågor med barnen i smågrupper sker dagligen både i den fria som den planerade leken. På samlingarna ser vi hur pedagoger lyssnar in barnens tankar och funderingar och sedan anpassar verksamheten efter det.

Alla pedagoger vi talar med framhåller att de alltid har tydligt barnfokus, vilket vi ser många exempel på när pedagoger samtalar med barnen. All pedagogisk planering utgår från barnens intresse och det är viktigt att vara lyhörd till vad de säger, berättar pedagoger vi pratar med. Under vår observation uppfattar vi pedagogernas stora intresse för sitt yrke, en vilja att utvecklas och anpassa arbetet utifrån barnens behov.

Skolan arbetar med PBS². Pedagogerna på förskolan berättar att detta är ett arbete som förskolan skall involveras i framöver.

På avdelningarna ser vi dokumentation på väggarna i form av fotografier och förklarande text med koppling till läroplanen. Dokumentationen visar hur verksamheten är planerad utifrån läroplanens målområden. Vi ser bildexempel från maten, av- och påklädning, bygg- och konstruktionslek samt foton när de bygger kojor inomhus, vid lek ute på gården, vid gungorna och cyklarna med vagnar.

Förskolans avdelning för äldre barn arbetar med "kompissolar" för att uppmärksamma positiva handlingar. Solarna får strålar när ett barn hjälpt ett annat barn. Exempel på text på strålar är: "X hjälpte Y att klä på sig regnkläder" och "A hjälpte lilla B på gården och lekte med henne".

De äldsta barnen på förskolan äter sina måltider i matsalen tillsammans med skolans elever. Vi är med under en måltid när ett förskolebarn börjar skrika i matsalen. En pedagog från förskolan närmar sig genast barnet för att prata direkt med denne. När detta inte får gehör skriker skolbarnen "Håll tyst!". Förskolans pedagoger handlar snabbt och gemensamt. En pedagog tar det skrikande barnet med sig och säger "Kom så pratar vi om detta i lugn och ro bara du och jag" och lämnar matsalen. En annan från förskolan går fram till skoleleverna som ropat rakt ut och säger "Så här betar vi oss inte mot varandra på denna skola" och tillägger att det inte är ok. Snabbt är lugnet återskapat. Vi hör några timmar därefter att den pedagog som följt med barnet ut från matsalen senare samma dag besöker skolklassen, vars elever skrikit åt

² Positiv beteendeförstärkning

förskolebarnet. De pratar då i klassen om hur man hjälper varandra och vikten av att vara en god förebild samt visa önskat beteende.

En Trygghetsgrupp³ finns på enheten, men förskolans personal är den här terminen inte representerad där. I dokumentet *Plan mot diskriminering och kränkande behandling* för förskola och skola läser vi hur arbete att förebygga diskriminering och kränkande behandling ska ske för att skapa trivsamt klimat för alla barn/elever. Pedagoger på förskolan säger att de önskar bli delaktiga i gruppens arbete igen. Inför nästa termin, förklarar rektor, kommer representant från förskolan att delta i gruppens möten.

Förhållningssätt

Pedagoger vi talar med uttrycker att alla stöttar och känner tillit till varandra. Deras respektfulla förhållningssätt mot barnen skapar ett arbetsklimat som ger dem trygghet och arbetsro. Förskolechef/rektor tycker att teamkänslan i förskolan är positiv liksom den självständighet och det ansvar varje pedagog tar.

Pedagogernas förhållningssätt till barnen är vänligt och engagerat. En pedagog berättar att alla är nogga med att se och säga hej, hellre flera gånger än ingen gång alls. Alla hjälps åt i huset att ta hand om barnen. Vi ser att de uppmuntras, utmanas och pedagoger visar med respekt och glädje intresse för barnen i deras pågående lek.

Pedagogerna ger barnen förutsättningar att lyckas med sin aktivitet. Ett exempel är när de allra yngsta arbetar med att lägga maskar och jord i en inomhuskompost av plexiglas. De får hjälp att hitta rätt verktyg att få ner jorden och maskarna i den smala öppningen. Pedagogen lutar behållaren och uppmuntrar barnen fortsätta. Förhållningssättet är tillåtande när det hamnar jord både här och där. Inför en samling hör vi hur en pedagog ringer i en liten klocka, samtidigt som ett barn som plockar undan efter sig uppmärksammas och får beröm.

Arbetsklimat för barn

Barnen delas dagligen upp i mindre grupper för att skapa arbets- och lekro. Utemiljöns utformning ger möjlighet till såväl gemensam som enskild lek på avgränsade ytor. Även inomhus ser vi att små rum skapats i rummen med hjälp av avgränsande hyllor.

Många pedagoger vi pratar med talar om den fria leken som ett tillfälle att tillämpa det lärande som pedagogerna arbetar med. Här får barnen prova sina förmågor själva och i samspel med andra barn. Pedagogerna betonar lekens betydelse för barnens utveckling och berättar att de gärna ger dem tid och väntar med planerad aktivitet tills leken är klar. Pedagogerna finns nära och är med och stöttar vid samtal och konflikter när de bedömer att så behövs.

Samlingarna är dagligen uppbyggda på samma sätt på samtliga avdelningar. De sker i mindre grupp för att ge möjlighet till gemenskap och trygghet. Samlingarna är också ett tillfälle då barnen uppmuntras att tala i grupp, lyssna på varandra och våga vara i centrum.

På fredagar är det gemensam sångsamling för hela förskolan. Detta sker hos de äldsta barnen som har sin avdelning på övervåningen.

³ I trygghetsgruppen ingår skolpsykolog, specialpedagog/lärare, skolkurator och rektor samt skolläkare fyra gånger per läsår

Bedömning i text

Förskolans goda värdegrundsarbete syns inte bara i deras verksamhetsbeskrivning utan är tydligt synlig i den dagliga verksamheten.

Samtliga pedagoger har ett engagerat och positivt förhållningssätt mot barnen.

Arbetsmiljön är lugn och inger arbetsro. När barnen hamnar i konflikt agerar pedagogerna direkt och hjälper barnen till en lösning vilket återskapar lugnet och arbetsron.

Bedömning enligt skala⁴

Stora brister i kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
1,0	2,0	3,0	4,0
☐	☐	☐	☒

Utveckling och lärande

Beskrivning

Hur förskolan arbetar för att skapa förutsättningar för utveckling och lärande

På väggarna på samtliga avdelningar finns dokumentation i form av bilder, förklarande text med koppling till läroplanen, som tydligt visar hur verksamheten är planerad. Rubrikerna Språk, Matematik, Naturvetenskap och Teknik, Skapande samt Lek återfinns på samtliga avdelningar. Vi ser att pedagogerna utgår från orden och stimulerar barnen till ett mångsidigt lärande.

I förskolans verksamhetsbeskrivning läser vi att förskolan ”vill skapa en lärande miljö där varje barn ges möjlighet att utveckla sina förmågor och där barnens nyfikenhet och intresse för att lära stimuleras.” Vi ser många exempel på när barnen på förskolan leker självständigt både inne och ute. Barnen möts av engagerade pedagoger som alla har samma förhållningssätt mot barnen, vilket pedagogerna ser som viktigt för att varje barn skall utvecklas.

Alla avdelningar delar dagligen upp barngrupperna i mindre grupper och arbetar ämnesöverskridande för att utgå från barnens intresse och förmågor i olika teman och projekt. Vi ser under observationsdagarna många fina exempel på detta. På avdelningen Trädkojan, där de äldsta barnen går, är vi bland annat med när barnen delas in i fem grupper för olika aktiviteter under en dag. En grupp syr väskor inne i ateljén, en har ett rörelsepass, en leker på gården, en arbetar med sina sommarminnen och en grupp har bygglek. På Linden ser vi en

1.0 ⁴ Stora brister i kvalitet

Verksamheten har stora förbättringsbehov

2.0 Mindre god kvalitet

Verksamheten bedöms sammantaget ha mindre god kvalitet och har flera förbättringsområden

3.0 God kvalitet

Verksamheten har i huvudsak god kvalitet med vissa förbättringsområden.

4.0 Mycket god kvalitet

Verksamheten uppvisar goda lösningar och förhållanden som visar att den kommit långt i sin strävan att nå målen.

grupp barn arbeta med Play-Doh⁵ inomhus. Degen tillverkas av barnen på förskolan, berättar en pedagog och säger att tillverkningen har ett pedagogiskt syfte att göra barnen medvetna om mängder, kemiska processer och förändring. Vi ser inte när degen tillverkas. De andra barnen leker ute i sandlådan. På Eken är vi med när en grupp är inne och leker i familjevårn samt bygger koja samtidigt som de övriga är ute på gården och cyklar. Pedagogerna på de två avdelningarna med de yngre barnen berättar hur de detta läsår har hittat nya sätt att samarbeta i tvärgrupper för att möta upp åldersspridningen i barngrupperna. På så sätt kan alla åldrar få en anpassad verksamhet och ett naturligt samarbete sker mellan avdelningarna där barn och pedagoger möter varandra i planerade former.

Samtliga pedagoger arbetar språkstimulerande genom sång, rim och ramsor och fingerlekar, som ofta utgår från pågående tema och projekt. De utmanar barnen i matematik och naturvetenskap på samtliga avdelningar. Vi ser att de räknar in barnen, räknar antal händer och fötter samt delar frukten i hel/halv/fjärdedelar. Denna "vardagsmatematik" finns med på alla avdelningar också vid måltiderna samt vid av- och påklädning. Då frågar pedagogerna barnen efter antal och tillför matematiska begrepp som under/över, halva/hela, större/mindre med mera.

Lär miljöerna på alla avdelningar är utrustade med material som utvecklar barnens förståelse för dessa ämnen. Vid bygg- och konstruktionsmaterialet, finns texter som exemplifierar matematiska problemställningar i leken. Där finns beskrivningar av teknik, sortering, volym, storlek, tyngd, mängder, mätning, och jämförelser. Hur högt, långt, stort, brett kan man bygga? Hur hög ska min konstruktion vara? Vilket material behöver jag och hur många av varje del? Hur sätter man ihop/tar isär materialet, och hur får man en stadig konstruktion? I familjevårn läser vi: Hur många får plats i sängen, och hur mycket får plats i väskan? Vad händer om du tar mindre saker? Hur skall vi fördela sakerna vi leker med exempelvis dockor, kläder, tallrikar etcetera. Vid kojbygge och tåglek pratar man om att vara innanför/utanför, under, bakom eller framför, vem sitter först/sist/ i mitten? Vid ser att pedagogerna tillför dessa termer i barnens lekar.

Pedagogerna arbetar också medvetet med att utveckla barnens förståelse för naturvetenskap. De utgår, precis som i matematiken, från aktiviteter i vardagen. På väggarna finns texter och fotografier om naturvetenskap med koppling till läroplanen till exempel: När vi skall tvätta oss eller leka med vatten, när vi är i skog och natur och när vi skall baka. Dessa texter sitter i vuxenhöjd.

Pedagogerna berättar att de på terminens föräldramöten informerat med text och fotografier om hur förskolan arbetar med språk, matematik, naturvetenskap, skapande, samspel och lek. Denna dokumentation återfinns på anslagstavlan i hallarna ämnade för föräldrarna.

Vi deltar också vid en samling där barn och pedagoger samtalar om löv de samlat in. De har olika färger och barnen föreslår att de gröna löven är från sommaren och de orangebruna är från hösten. Pedagogerna fångar upp benämningarna sommar och höst och leder samtalet vidare om årstiderna och frågar barnen om dessa och vad som händer med träden. Vi är även med när pedagogerna pratar om hur fröna i äpplena planteras och växer så nya äpplen kan plockas.

⁵ Play-Doh är en giftfri lera i flera olika färger

Hur modern teknik integreras i lärandeprocessen

Varje avdelning har lärplattor, datorer och två projektorer, en på avdelningen för de äldre och en gemensam på avdelningarna för de yngre. Lärplattorna används för att söka information och för dokumentation. Vi ser bilder uppsatt på väggarna i förskolan. De visar olika aktiviteter och är dokumentation av olika projekt som genomförts.

Pedagogerna vi pratar med under observationen säger alla att IKT⁶ är ett utvecklingsområde på förskolan. De vill utveckla användandet av IKT som pedagogiskt verktyg i verksamheten. Ett arbete att utöka användandet av modern teknik i lärandeprocessen pågår tillsammans med enhetens IKT-pedagog. En pedagog säger att barnen gärna får dokumentera, men det vill de bli bättre på. Pedagogerna diskuterar hur lärplattorna kan användas och om vilka applikationer som uppmuntrar exempelvis matematik, språk, teknik, skapande och naturvetenskap. Vi ser att barnen ser på film på lärplattorna i samband med vila och frukost.

Hur verksamheten anpassas till barn i behov av särskilt stöd

Pedagoger berättar att de tar stöd av varandra när någon uppfattar att ett barn har behov av särskilt stöd. Teamledaren observerar barnet, pratar med pedagogerna och kontaktar sedan kontaktar rektor/förskolechef. På skolan finns en specialpedagog som utifrån rektor/förskolechefs beslut kan ge handledning till förskolans pedagoger. Pedagogerna berättar att så har skett vid några tillfällen.

En plan för arbetsgången rörande barn i behov av särskilt stöd skrivs och överlämnas till oss under observationen, efter att vi efterfrågat skriftliga rutiner.

Vi tar del av dokument som visar pedagogers pedagogiska kartläggning av barn där stödbehov identifierats. Förskolechef och vårdnadshavare har tagit del av dokumenten och på möten med berörda parter har överenskommelser gjorts. Vi tar även del av en handlingsplan som utformats av Banyancenter i dialog med vårdnadshavare och förskolans ansvarige pedagog. Parterna möts på Banyancenter⁷ varannan vecka och den upprättade handlingsplanen revideras löpande utifrån barnets utveckling. Utifrån upprättad handlingsplan anpassas verksamheten till inkluderande arbetssätt i barngruppen.

Hur verksamheten anpassas efter barn med annat modersmål

Förskolan har tillgång till modersmåls lärare, i dagsläget i två språk. Pedagogerna berättar att dessa modersmåls lärare varje vecka är med i verksamheten tillsammans med barn och pedagoger. De får då tips om litteratur, ber om översättning av ord eller meningar som sedan kan användas i verksamheten. Vi ser ingen information eller dokumentation gällande detta arbete i förskolans verksamhetsbeskrivning.

Dokumentation av barns läroprocesser

⁶ IKT = informations- och kommunikationsteknik

⁷ Banyancenter = Ett center för tillämpad beteendeanalys

Pedagogerna vi pratar med under observationen säger alla att pedagogisk dokumentation av verksamheten på förskolan är ett utvecklingsområde. En pedagog förklarar att de dokumenterar med lärplattorna men behöver utveckla den pedagogisk dokumentation mer. Vi får exempel på IUP⁸:er som utgår från läroplanens rubriker och ser att verksamheten tydligt visar koppling till läroplansmålen.

Veckobrev till de äldre barnens vårdnadshavare skrivs av pedagog på avdelningen och mailas ut. Vi ser att brevet också sitter uppsatt på en vägg på avdelningen. Brevet beskriver verksamheten, men vi finner inga kopplingar till läroplanen. På de två avdelningarna för yngre barn ser vi inga exempel på veckobrev. Pedagogerna berättar att de fokuserar på den dagliga muntliga informationen vid hämtning och lämning. De har nyligen haft ett gemensamt föräldramöte, där de tydligt förevisat sin verksamhet med hjälp av fotografier och förklarande text som är kopplad till läroplanen. Vi tar del av materialet, som finns tillgängligt i de båda avdelningarnas hallar.

Förskolan har precis börjat använda SchoolSoft⁹ men är ännu inte igång med verksamhetsloggar och portfolio likt dem de tidigare skapade i gamla systemet. Pedagoger berättar att de kommer att få fortbildning vid personalkonferenser och teammöten under terminen.

Miljön som stöd för lärandet

I förskolans verksamhetsbeskrivning står att "...miljön skall vara estetiskt tilltalande och tydlig så att det är lätt för barnen att hitta i hyllorna i rummet. De kan också sätta igång med en aktivitet eller en lek på egen hand och behöver inte be en vuxen om hjälp." Förskolans pedagoger berättar att kommunen vid förra årets tillsyn identifierade lärmiljöerna inne som ett förbättringsområde, vilket de säger fortfarande gäller. Samtliga pedagoger vi samtalar med pratar om miljöns betydelse och hur de arbetar med att anpassa miljön utifrån barnens behov och intressen.

Förskolans avdelningar är inredda i mindre rum med möjlighet till olika aktiviteter. En pedagog säger i intervju att miljön skall vara flexibel utifrån barnens behov här och nu.

På en avdelning finns detta läsår många yngre barn varför personalen anpassat miljön till dem. Pedagogerna berättar att de tänker inreda ett av de mindre rummen med material anpassat till de äldre barnen i gruppen, så att de själva kan ta fram material och arbeta i lugn och ro utifrån sina förmågor.

Förskolan har tillgång till rörelserummet på skolan. Där övas barnens motorik, koordination samt förmåga att lyssna på och ta emot instruktioner. De äldre barnen har tid för rörelse varje fredag och de yngre varje tisdag.

Samverkan med samhälle, arbetsliv och högre utbildning

Samtliga tre avdelningar besöker ofta närliggande skog och parker. På väg dit samtalar de om trafikregler samt lär barnen visa omsorg om sin närmiljö genom att inte skada växter och djur.

⁸ IUP = Individuell UtvecklingsPlan

⁹ SchoolSoft är en gemensam digital arena, som används för administration, dokumentation, dialog med hemmet samt pedagogiskt stöd. Personal, elever och vårdnadshavare har olika tillträden dit.

Pedagogerna på avdelningarna med de yngre barnen säger att de just nu inte går iväg på utflykter, eftersom fokus ligger på inskolning och trygghetsskapande verksamhet. De använder också skolans gård när den är tom för att träna på att promenera tillsammans. Pedagogerna på båda avdelningarna för yngre barn berättar att de planerar för promenader i tvärgrupper med de äldsta barnen på de två yngre barnens avdelningar.

Förskolan lånar böcker på skolbiblioteket. De äldre barnen åker ibland buss till Orminge centrum, Nacka Forum och Dieselverkstan.

Förskolan arbetar med traditioner såsom Lucia, påsk, jul och midsommar med tillhörande pyssel, danser, sånglekar som finns i vårt kulturarv. I verksamhetsbeskrivningen står ”Vi lyfter även barnens egna och andra kulturers språk och traditioner i olika sammanhang i vardagen”. Detta ser vi många goda exempel på, till exempel på en samling där barnen får välja vilket språk de skall räkna på och på vilket språk de skall benämna frukterna. I förskolans kulturplan läser vi att varje barn från 3 år skall få uppleva minst en extern teater-, dans- eller musikupplevelse per termin. Pedagoger berättar att förskolan regelbundet bjuds in av elever på skolan att närvara vid olika uppträdanden och evenemang. Ibland kommer yngre klasser från skolan och läser för förskolans barn. Förskolan tar även del av olika museers verksamhet, oftast i samband med tema och projekt. Barnen åker ibland iväg och ser teater och ibland tar de emot teaterbesök på förskolan.

Förskolans pedagog med handledarutbildning för att ta emot VFU¹⁰-studenter arbetar detta läsår i förskoleklass. Teamledaren berättar att förskolan i dagsläget ser över vilka som är intresserade av att utbilda sig till handledare.

Förskolan tar vid förfrågningar emot prao-elever från högstadieskolor.

Bedömning i text

Förskolans verksamhet är strukturerad och utgår i hög grad från läroplanen. Barnen får prova olika kreativa arbetssätt och arbetsformer enskilt eller i grupp, där samarbete stimuleras. Förskolans engagerade och kompetenta pedagoger utmanar barnens alla förmågor och uppmärksammar deras behov och intressen.

Språkutvecklande arbete förekommer i hög grad liksom arbetssätt som utvecklar barnens matematiska tänkande och förmågor inom naturvetenskap.

Användning av IKT som pedagogiskt verktyg bör utvecklas.

Pedagogisk dokumentation av barnens lärprocesser förkommer, men bör vidareutvecklas och kopplas till läroplanen, vilket inte alltid är fallet i dagsläget.

Det finns väl fungerande strategier och metoder att arbeta med barn i behov av särskilt stöd, vilka inkluderas i verksamheten. För barn med annat modersmål finns modersmåls lärare. Dessa rutiner dokumenterades under vårt besök, efter att vi efterfrågat dem.

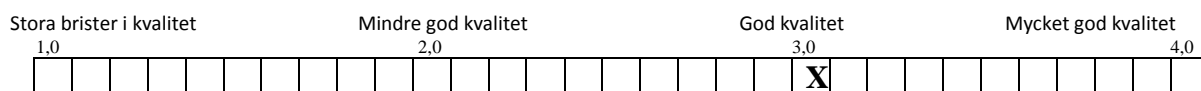
¹⁰ VFU = Verksamhetsförlagd utbildning

Lärandemiljön utomhus är i hög grad stimulerande, utmanande och mångsidig medan inomhusmiljön bör utvecklas vidare för att skapa fler möjligheter till utmaningar i lärandet utifrån åldersspridningen i barngrupperna.

Samverkan med samhället sker planerat i det pedagogiska arbetet. Närområdets möjligheter tas tillvara i hög grad.

Bedömning enligt skala

Ansvar och inflytande för barn

Beskrivning

Ansvar för det egna lärandet

Pedagoger uppmuntrar barnen att ge förslag på vad de vill göra innan de får alternativ att välja mellan. Det gäller både vid inne- och uteaktiviteter. Pedagoger berättar de att deras förslag utgår från iakttagelser av barnens intressen.

I verksamhetsbeskrivningen läser vi att pedagogerna ger barnen tid till att klara det mesta själv vid måltiderna. Genom att uppmuntra och visa hur man skalar potatis och brer sin smörgås uppmuntras barnen till självständighet. Vi läser också att påklädningen får ta tid så barnen hinner öva sin motorik, tänka efter och välja kläder efter väder. De lär sig samtidigt ta eget ansvar för sina kläder och skor, säger pedagogerna. Under observationen noterar vi att inget gemensamt förhållningssätt rörande detta finns på avdelningarna. De gör olika vad gäller på- och avklädning, att ta mat, hålla upp dryck, skrapa av och ställa tillbaka tallrikar, bestick och glas. Vi ser även olikheter i hur barnen uppmuntras att plocka undan efter sig innan de går över till en ny aktivitet.

Demokratiska arbetsformer

Vi ser under våra observationsdagar många goda exempel på barns inflytande där de i grupp får möjlighet att göra val och ta beslut gällande exempelvis aktiviteter.

Pedagoger på de äldre barnens avdelning berättar att barnen ofta kommer med förslag på hur de vill ha det på avdelningen. De möblerar tillsammans om och skapar olika miljöer efter barnens intressen. På samlingarna uppmuntras barnen att tala inför hela gruppen och att lyssna på varandra. De berättar för varandra, pratar med varandra och röstar ibland på förslag som kommer upp. Pedagogerna stöttar genom att sätta ord på olika tankar och visa på olika lösningar. Vi ser att barnen visar hänsyn till varandra och övar turtagande.

En pedagog berättar att de yngre barnen själva fått berätta och föreslå vad ett av rummen skall innehålla för material.

Samverkan med föräldrar

När ett nytt barn börjar på en avdelning skriver pedagogerna ett välkomstbrev riktat till både barnet och vårdnadshavarna, där information ges om förskolans verksamhet.

Vårdnadshavare uppmuntras att vara med i förskolans verksamhet och bidra med tankar och idéer hur den kan utvecklas. Genom veckobrev och dokumentation ges de möjlighet att ta del av barnets utveckling. Förskolan erbjuder ett föräldramöte per termin. Utvecklingssamtal erbjuds på höstterminen, då en individuell utvecklingsplan utarbetas tillsammans med vårdnadshavarna. Den följs sedan upp vid uppföljningssamtal på våren.

Förskolan bjuder in vårdnadshavare till Lucia, drop-in-fika samt utställningar av pågående projekt och teman. En dag om året bjuds alla vårdnadshavare och barn in till en gemensam gårdsdag. Då hjälps alla åt att förbättra och göra skolgården fin.

Under observationen ser vi att pedagogerna är noga med att möta varje barn och deras föräldrar varje morgon för att fånga upp och ge information. Vi noterar också att pedagogerna möter upp när föräldrar kommer och hämtar för att berätta om dagen på förskolan.

Bedömning i text

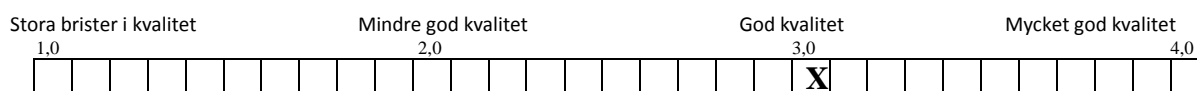
Barnen har i hög grad inflytande över planering, arbetssätt och innehåll i verksamheten. Deras tankar, intressen och åsikter tas i hög grad tillvara i verksamheten.

Personalens förhållningssätt till barnens möjlighet att ta ansvar för vardagssituationer i innemiljön, vid på- och avklädning, måltider samt för förskolans material bör vara gemensamt för alla avdelningar och kan förbättras.

Det demokratiska arbetet sker främst vid de dagliga samlingarna, där barnens åsikter och tankar tas tillvara för att sedan utgöra grund för verksamheten. Det fungerar mycket bra.

Föräldrar ges stor möjlighet att i dialog med förskolan påverka innehåll och utvecklingen i verksamheten.

Bedömning enligt skala

Förskolechefens ansvar

Beskrivning

Hur förskolechef leder den pedagogiska verksamheten

Rektor/förskolechef är verksamhetschef för både skola och förskola. Förskolechef förklarar att hon är pedagogisk ledare på organisationsnivå. Till sin hjälp har hon en ledningsgrupp¹¹.

Pedagogisk ledning på förskolan är delegerad till teamledaren, som deltar i ledningsgruppsmötet var fjortonde dag. När vi frågar pedagoger på förskolan vem som är deras pedagogiska ledare svarar samtliga: Teamledaren. De tillägger att de vet att teamledaren informerar samt vid behov involverar förskolechef i förskolans verksamhet. Samtliga pedagoger svarar att de också upplever att förskolechef alltid går att kontakta för stöd om behov uppstår.

Ledningsgruppen träffas varje vecka och diskuterar då exempelvis utvecklingsarbete, långsiktiga frågor och synpunkter från de olika teamen.

Vi tar del av en uppdragsbeskrivning från föregående år som upprättats centralt för alla teamledare inom Pysslingen, men enheterna kan anpassa den efter sina egna behov. Där läser vi att de bland annat ska ansvara för kopplingen mellan team och ledning och se till att uppgifter delegeras till samtliga i laget så alla känner delaktighet och kan driva olika processer i laget, på skolan och i förskolan. Förskolechef/rektor säger att hon hyser stor tilltro till sin personal och litar på att alla vet vilka utvecklingsområden förskolan arbetar mot. Teamen skriver en planering över kommande veckan. Den läggs ut i SchoolSoft som alla kan ta del av. När en personal läst agendan signerar de längst ner och visar att de tagit del av innehållet. Förskolechef påtalar att det ger henne möjlighet att ta del av vad som händer på förskolan. När vi ställer frågor till förskolechefen om förskolans pedagogiska verksamhet hänvisar hon alltid till teamledaren eller pedagogerna.

På förskola arbetar en försteförskollärare i matematik. Pysslingen har en övergripande uppdragsbeskrivning, där vi läser att uppdraget innebär att utveckla, planera och driva kollegialt lärande med fokus på sina ämnesområden i verksamheten. Vi träffar henne på ett ämnesmöte i matematik tillsammans med skolans matematiklärare. Ämnesmöten sker 1 gång per vecka, men har detta läsår kortats ner på grund av Läslyftet. Inom AcadeMedia finns åtta försteförskollärare på enheter med förskola och skola. De träffas centralt varje termin.

En gång per månad äger Personalkonferens¹², rum. Då deltar all personal. Mötet leds och drivs av förskolechefen. Halva mötet är gemensamt för förskola och skola och den andra halvan genomförs med bara förskolan. Innehållet i dessa möten formas gemensamt av förskolechef och teamledarna. Teamledaren på förskolan berättar hon i dialog med förskolechef och försteförskolläraren i matematik skapat ett terminsupplägg för del den på personalkonferensen som bara är förskolans. På den delen kommer försteförskolläraren att fortbilda sina kollegor i matematik.

En gång per månad sker teammöte som planeras och leds av förskolans teamledare. Teamledaren berättar att hon tar stöd av övriga pedagoger utifrån deras kompetenser vid planering och utförande av dessa teammöten. Förskolechefen säger att hon inte deltar på teammötet varje vecka liksom på förskolans kvällsmöten och förklarar att det är bra att för diskussionen att chefen inte deltar i alla olika mötesforum på en arbetsplats.

¹¹ Ledningsgruppen består förutom förskolechef av fem teamledare, med ansvar för var sitt team: Förskola, Fritidshem åk F-1 och åk 2-3, samt skola åk F-1, åk 2-3 och åk 4-5.

¹² Kallas också APT, arbetsplatsförlagd tid

Varje vecka sker fredagsmöten/utvecklingsmöten som planeras av FUT¹³-gruppen. Gruppen har inga organiserade möten men samtalar med varandra i vardagen utifrån behov.

Det systematiska kvalitetsarbetet

Inom alla Pysslingens förskolor arbetar man systematiskt med uppföljning och utveckling av kvalitet för att säkerställa att samtliga barn får en så god utbildning som möjligt i enlighet med de nationella målen, berättar förskolechef. Vi ser i dokumentet *Systematiskt kvalitetsarbete 2016-2017* hur det systematiska kvalitetsarbetet är planerat. Årsplanen tydliggör förskolans organisation och struktur och påvisar vilka förväntningar som finns på pedagogerna och arbetslagen. Utvärdering av verksamheten sker utifrån verktygen funktionell kvalitet, lärande index samt interna terminsutvärderingar. Förskolan deltar också i Nacka kommuns kundundersökning. Vi läser att utvärdering, reflektion och analys mynnar ut i den årliga kvalitetsredovisningen. Vi tar del av det underlaget men någon färdigställd kvalitetsredovisning för förskolan för innevarande läsår finns inte.

Förskolan har utbyte med andra förskolor inom koncernen, där man delar med sig av kunskaper, insikter och erfarenheter med syfte att förbättra verksamheten.

Möjligheter till kompetensutveckling för personal utifrån verksamhetens behov

Förskolechef berättar att kompetensutvecklingsplanen är införlivad i kvalitetsplanen. Vid medarbetarsamtal tas frågan upp om vad den enskilde medarbetaren vill utveckla samt vad man behöver utveckla för sitt uppdrag. Kompetensutveckling sker för hela pedagoggruppen på teammöten samt personalkonferenser.

En konsult från Pysslingen handleder ledningsgruppen, eftersom alla är ny tillsatta. En IKT-pedagog utbildar pedagogerna på teammöten, personalkonferenser och besöker verksamheten. IKT-pedagogen får själv utbildning om hur hans arbete kan vidareutvecklas.

Samverkan och övergångar inom verksamheten och mellan skolformer

I slutet av vårterminen, har förskolan sommarskola för 5-åringarna. De håller till i ett uteklassrum på skolgården. Barnen träffar sin blivande lärare i förskoleklass och lär känna skolmiljön. Samtidigt sker överinskolning från de yngre barngrupperna Eken och Linden upp till Trädkojan så att de får träffa sina blivande pedagoger och lära känna miljön. Förskolan lämnar mycket sällan över barn till förskoleklass utanför enheten. Dokumenterade rutiner för övergångar utanför enheten saknas.

Bedömning i text

Förskolans arbete planeras och följs upp av teamledaren som informerar och vid behov involverar förskolechef/rektor. Systematiska rutiner för förskolechefen att regelbundet ta del av barngruppernas verksamhet och pedagogernas aktiva arbete saknas.

¹³ FUT = FörskoleUtvecklingsTeam där ingår teamledaren, försteförskolläraren och två förskollärare, en som arbetar med de yngre barnen och en som arbetar med de äldre

Teamledaren tar ansvar för att systematiskt och kontinuerligt planera, följa upp utvärdera och utveckla verksamheten i samråd med förskolechef och försteförskolläraren. Vårdnadshavare involveras i detta arbete.

Personalen erbjuds gemensam kompetensutveckling kopplad till verksamheten. Det finns väl fungerande rutiner och former för pedagogernas samverkan och kunskapsutbyte vid olika planeringsmöten, gemensamma personalmöten och planeringsdagar.

Bedömning enligt skala

SAMMANFATTNING SKOLAN

Sammanfattande slutsats om skolan

Lännersta skola F-5 ligger i anslutning till Lännersta förskola, vilka båda är friskolor inom Pysslingen förskolor och skolor AB Academedia.

Värdegrundsarbetet är väl implementerat hos såväl personal som elever. I skolan finns en tydlig struktur för hur värdegrundsarbetet sker och man arbetar efter metoden PBS, där tydliga förväntningar ställs upp. Elever upplever dessa som mycket positivt. Trygga pedagoger ger elever trygghet och arbetsro och skapar ett arbetsklimat som gynnar elevernas lärande. Ett dokument *Plan mot diskriminering och kränkande behandling* är upprättad. Den är gemensam för förskola och skola.

Eleverna uppmuntras ta ansvar för sin miljö. De plockar alltid undan efter sig innan de börjar med ny aktivitet.

I skolan finns elevråd varje månad. Representanterna där upplever att de blir lyssnade på och känner att de kan påverka verksamheten. I anslutning till dessa möten har alla klasser klassråd.

I skolan arbetar ämneslärare från årskurs 1. De är engagerade, kompetenta och sätter eleverna i fokus.

Skolan har en långsiktig IKT-plan utarbetad. Men vi ser behov att utveckla detta arbete mer med de yngre årskurserna. I dagsläger använder främst de äldre eleverna datorer och lärplattor i det pedagogiska arbetet.

Skolan arbetar detta läsår med att stärka elevernas läsförmåga och förmåga att hantera olika typer av texter. Pedagoger efterfrågar fler böcker till skolbiblioteket som kan locka läsovilliga att läsa. Elever önskar fler fackböcker.

Skolans pedagoger planerar den pedagogiska utvecklingen mot lägsta betyg. Vi ser behov att tydliggöra vägen mot de högre kunskapsmålen, för de elever som önskar. Ett annat förbättringsarbete rör utveckling av ämnesövergripande arbetssätt, för att skapa sammanhang och översikt.

Många olika mötesplatser för olika personalgrupper skapar bra kommunikation och informationsutbyte dem emellan, där eleven alltid är i centrum.

Starka sidor skolan

Värdegrundsarbetet och metoden PBS¹⁴ är väl implementerade i skolans verksamhet både hos elever och personal. Skolan har en tydlig struktur för hur arbetet bedrivs. (*Värdegrund sid 21ff*)

Skolgårdens utformning är i hög grad stimulerande, utmanande och mångsidig. Personalen fokuserar hela tiden på eleverna och avstyr snabbt eventuella konflikter. Eleverna känner sig trygga både ute och inne. (*Kunskaper sid 26*)

En genomtänkt mötesstruktur medför att kommunikation sker och information snabbt sprids mellan olika personalgrupper. (*Rektors ansvar sid 32 ff*)

Formella forum för demokrati fungerar mycket bra. Eleverådsrepresentanterna¹⁵ upplever att de kan påverka skolans verksamhet. (*Ansvar och inflytande sid 29*)

Tydlig plan för hur IKT- utveckling ska ske på skolan finns. Ett långsiktigt arbete pågår mot att uppfylla planens visioner främst i årskurs 3-5. (*Kunskaper sid 25*)

Förbättringsområden skolan

Strategier för hur elever kan stimuleras att nå längre i sin kunskapsutveckling i alla ämnen. (*Kunskaper sid 23 ff*)

Utveckla ämnesövergripande arbeten främst i de äldre årskurserna. (*Kunskaper sid 23*)

Användning av IKT som pedagogiskt verktyg för de yngre eleverna i årskurs F-2 bör utvecklas. (*Kunskaper sid 25*)

.

¹⁴ PBS = Positiv beteendeförstärkning

¹⁵ I elevrådet sitter två elever från varje årskurs, en pojke och en flicka

MÅLOMRÅDEN SKOLA

Normer och värden

Beskrivning

Värdegrundsarbetet

På skolan finns ett Trygghetsgrupp¹⁶, vars uppdrag är att förebygga diskriminering och kränkande behandling samt ett EHT¹⁷ som tillsammans driver värdegrundsarbetet på skolan. Vi ser att all personal har en gemensam syn på verksamhetens värdegrund. I ett dokument *Årsflöde för Trygghetsgrupp och Elevhälsa på Lännersta skola* framgår tydligt hur värdegrundsarbetet sker under ett läsår.

För att elever ska lära känna varandra över klassgränserna organiserar Trygghetsgruppen kompisklasser i början av höstterminen. Olika årskurser träffas och arbetar med gemensamma aktiviteter några gånger per läsår. Vi ser exempel på arbeten de gjort sitta uppsatt bland annat på väggarna i matsalen.

Elever besvarar en trivselenkät två gånger per läsår och under hösten markerar eleverna ut otrygga platser på skolgården. Vi noterar att vuxna är ute på skolgården på alla raster och är helt fokuserar på eleverna. Fritidspedagoger leder olika rastaktiviteter. Vuxna uppmuntrar till positivt spelklimat och ser till att ingen elev hamnar utanför. Om en lek skapar konflikter hittar pedagogerna ersättningsaktiviteter. Vi hör att kulspel är ett sådant moment och därför beslutas om en kulfri vecka. Det meddelas föräldrar i veckobrevet. På olika möten i skolan diskuterar personalen vad som hänt under veckan och vad de kan göra för att stötta elever. Vi deltar på ett möte där en händelse diskuteras. En gemensam strategi tas fram för att avstyra fortsatta konflikt.

Trygghetsgruppen delar regelbundet ut värdegrundsövningar till elevrådet, vilka sedan genomför dem i sina klasser. Övningarna utvärderas nästkommande elevrådsmöte. *Plan mot diskriminering och kränkande behandling* är skriven av EHT. Planen förankras med elevråd, pedagoger, Skolråd och delges vårdnadshavare. Skolpsykolog och specialpedagog ser vi ofta ute i verksamheten både på lektioner under raster. De handleder pedagoger och har samtal med elever.

Lännersta skola arbetar med en metod som kallas PBS¹⁸. Vi läser i ett dokument att metoden syftar till att lära elever den värdegrund som skollagen anger och skapa arbetsro i verksamheten. Vårdnadshavare får i början av ett läsår ett dokument där förväntningar för skola, elev och föräldrar punktats upp.

Skolans personal och elevråd har arbetat fram tre övergripande förväntningar. Alla ska: Samarbeta, ta Ansvar och Fokusera. Under varje sådan rubrik tar elever och personal gemensamt varje läsår fram tre förväntningar. Vi ser dessa dokument sitta uppsatt i olika

¹⁶ I Trygghetsgruppen ingår representanter från samtliga team och en specialpedagog. Gruppen träffas en gång per vecka

¹⁷ EHT= ElevHälsoTeam där skolpsykolog, kurator, specialpedagog, skolsköterska och rektor ingår . Skolläkaren deltar vid behov. Kallas också Trygghetsteam i vissa dokument.

¹⁸ PBS = Positiv beteendeförstärkning

områden i skolan. Exempel på förväntningar i biblioteket är: Vi ställer tillbaka böckerna, Vi ger lugn och ro till dem som läser och Vi påminner varandra om förväntningarna på ett trevligt sätt.

Elever i årskurs F-5 tränar varje terminsstart på olika förväntade beteenden. Diskussioner och rollspel används i detta arbete. Vi ser att alla klasser har egna förväntningar i klassrummen.

En förväntning vi ser återkomma är: Vi går lugnt i korridoren. Elever berättar att de övat praktiskt i små grupper att förflytta sig i korridorerna, tills alla vet hur de ska göra.

När elever under skoldagen uppfyller en förväntning uppmärksammas det goda beteendet av personalen som då ger "tummen upp". Alla strävar efter att få ihop så många tummar som möjligt. Att belöna positivt beteende istället för att uppmärksamma dåligt gör dem mer benägna att uppfylla förväntningarna, säger personal vi talar med. En tumme motsvarar en pärla som läggs i ett plaströr i matsalen. När röret är fyllt till hälften belönas varje klass och när röret är fullt utdelas en belöning till alla. Vi ser när samtliga elever dekorerar skolgårdens asfalt med färgkritor.

Arbetet med PBS uppskattas av både elever och personal. Elever känner sig mer sedda. .

Yngre elever vi talar med säger att förväntningarna är något av det bästa med skolan och att de känner sig trygga när de vet hur de förväntas uppföra sig men också hur andra förväntas bemöta dem. Några elever i åk 5 tycker att det bästa med skolan är att alla är snälla och att ingen blir mobbad.

Förhållningssätt

All personal vi talar med säger att de stöttar och känner tillit till varandra. Konflikter mellan elever har minskat när önskat beteende tydliggörs, säger en lärare.

En elev i årskurs 2 berättar att de tränar konfliktlösning och tillägger att det är bra att kunna. Då pratar de inblandade elever med varandra, går igenom vad som hänt och reder sedan ut osämjan. Vid behov tillkallar de en vuxen, men oftast klarar de av det själva, säger eleven.

Vid ett tillfälle ser vi hur några äldre elever betar sig illa. Personal reagerar direkt och fångar upp dem för samtal. Skolan har en tydlig handlingsplan om hur personal ska agera vid dessa tillfällen.

Vi ser att elever och personal respekterar varandra. Alla lyssnar när någon pratar utan att avbryta. Under en lektion lyssnar en elev inte på lärarens instruktion utan leker med sitt arbetsblad. När alla i klassrummet kommit igång ber hon eleven vänligt att följa med ut. Efter en kort stund kommer de lugnt tillbaks och eleven påbörjar uppgiften.

Arbetsklimat för elever

Vi ser ofta att undervisningen sker i halvklass och att två eller tre vuxna finns i klassrummen.

När lärare ska börja sin lektion klappar de händerna, eleverna tystnar och klappar tillbaks. Läraren berättar vad eleverna ska arbeta med under lektionen, som ofta avslutas med elevernas reflektion över vad de gjort. Lektioner vi besöker präglas av arbetsro. Elever räcker

tyst upp handen när de behöver hjälp, tilltalar varandra vänligt, visar tillit och respekt för varandra.

I alla klassrum och i matsalen finns en plansch, som kallas Ljudbarometer. Där markeras med en pil vilken ljudnivå som är önskvärd. Där finns fem nivåer, men oftast är två, "low flow" önskvärd. I matsalen slår lärare ibland på en triangel, då gäller fem minuters tystnad. Vi upplever att skolan i huvudsak prioriterar värdegrundsarbetet, att alla elever ska vara trygga och må bra.

Bedömning i text

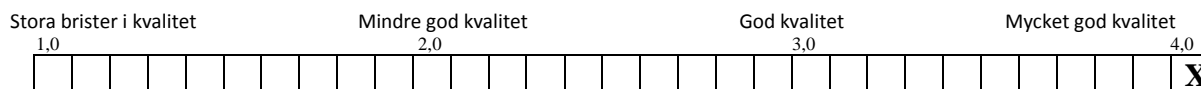
Det finns en i hög grad gemensam och förankrad syn på verksamhetens värdegrund bland all personal och bland elever. Trygghetsgruppens, resursteamets och EHT:s värdegrundsarbete genomsyrar verksamheten. PBS-metoden är väl implementerad hos all personal och alla elever vet hur de förväntas vara mot varandra vilket skapar trygghet.

Det bedrivs ett i hög grad systematiskt arbete mot diskriminering och kränkande behandling med utgångspunkt från en plan.

Förhållandet mellan alla på skolan präglas i hög grad av respekt.

Hela verksamheten präglas i hög grad av ett klimat som gynnar elevernas lärande.

Bedömning enligt skala¹⁹

Kunskaper

Beskrivning

Hur skolan arbetar för att skapa förutsättningar för utveckling och lärande

På Lännersta skola arbetar ämneslärare i årskurserna 1-5. Ämnesgrupperna, lärare i NO, SV respektive MA och SO träffas regelbundet. Möten leds av förstelärare.

5.0 Stora brister i kvalitet

Verksamheten har stora förbättringsbehov

6.0 Mindre god kvalitet

Verksamheten bedöms sammantaget ha mindre god kvalitet och har flera förbättringsområden

7.0 God kvalitet

Verksamheten har i huvudsak god kvalitet med vissa förbättringsområden.

8.0 Mycket god kvalitet

Verksamheten uppvisar goda lösningar och förhållanden som visar att den kommit långt i sin strävan att nå målen.

På whiteboardtavlan i alla klassrum står veckans dagar nedskrivna. Läraren skriver dagens schema som går igenom på morgonmötet. Elever åk 1-3 har skoldagbok/loggbok där de skriver in sitt schema för dagen och på fredagen utvärderar veckans arbete. Under några lektioner ser vi läraren skriva upp vilka mål eleverna ska arbeta med under lektionen.

När vi frågar elever om de känner till syftet med aktiviteten på lektionen kan de äldre eleverna tala om vilka förmågor de arbetar med. En elev i årskurs 4 svarar att han tränar faktasökning, en annan säger han tränar på sammanställa fakta och berättar hur de ska redovisa sitt arbete.

På en IKT-lektion med yngre elever samlas fakta in om en valfri person. Bild med text sätts ihop till en plansch som sedan skrivs ut. I en yngre klass hör vi elever utvärdera en idrottslektion. Var och en berättar hur de utmanat sig själv. Elever lyssnar på varandra och trots störande musik från intilliggande musiksal koncentrerar de sig på uppgiften.

Vi ser olika arbetsformer när vi besöker lektioner. Elever arbetar enskilt eller i olika gruppkonstellationer.

Lärare berättar att de använder NTA²⁰-lådor i åk 1-5 i NO- och teknikundervisningen. En lektion i en yngre årskurs arbetar med en sådan låda och laborerar med tyngdpunkt, stödyta och lod. På vår sista observationsdag utför förskolepedagogen ett experiment med geleråttor med elever i en förskoleklass. Pedagog berättar att materialet är avsett för förskola. Vi ser en lektion i matematik i årskurs 3 där elever bakar en kaka efter recept. Utmaningen är att dubblera receptet. En fjärdeklass lär sig i en matematiklektion att använda miniräknare och genom det förstå tio-, hundra, tusen- och miljontal.

Några lärare efterfrågar mer diskussion om hur praktiska moment kan stärkas i all undervisning.

Inom Pysslingen pågår ett 5-årigt utvecklingsarbete att hitta strategier för bättre lärande i matematik, berättar en förstelärare, som deltar i arbetet.

Vi hör av lärare och elever att ämnesövergripande arbete sällan förekommer. Vi ser en klass arbeta med arbetsområde kroppen. De samarbetar med ämnet bild. Elever ritar kroki med kolkrita och formar en kropp i rörelse av lera. Vi ser tavlor med dessa kroppar sättas upp i rektors rum. I pärmen *Verksamhetsbeskrivning* finns exempel på pedagogiska planeringar, men vi ser inga ämnesövergripande planeringar.

Elever redovisar sina arbeten på olika sätt. En klass ska redovisa sitt pågående arbete med QR kod²¹. De äldre eleverna berättar att de ofta får välja redovisningssätt och ger som exempel bildspel, häften, planscher eller muntliga redovisningar. På väggarna i klassrum och korridorer ser vi elevarbeten uppsatta. Lärare berättar att de ibland har vernissage för föräldrar eller andra elever i skolan.

När vi frågar olika lärare om vilken kunskapsnivå de inriktar sig på får vi av de flesta svaret att de arbetar de lägsta kunskapskraven, vilket bekräftas av resultatprognoser i

²⁰ NTA = Naturvetenskap och teknik för alla. Lådorna innehåller laborativt material för arbete med olika teman

²¹ QR-kod = Quick Response, är en sorts rutkod (tvådimensionell streckkod) som kan läsas med olika appar (applikationer) i datorn eller telefonen.

verksamhetspärmen vi får av rektor. Rektor förklarar att all planering kopplas till lägsta betygskriteriet E, men säger att i det faktiska arbetet finns möjlighet att arbeta mot nästa nivå.

Vi läser i *Kvalitetsrapporten* att ett av skolans utvecklingsområde under läsåret 16/17 är ökad måluppfyllelse. Några lärare erbjuder elever som har lätt för sig utmaningar för att förstärka kunskaperna, men inte alla. I ämnesgrupperna kommer frågan ibland upp till diskussion säger en pedagog. I samtal med andra framgår att inga planer för hur det arbetet kan utvecklas finns. Rektor förtydligar och säger att på ämnesmötena diskuterar man ibland hur ”öppna frågor” kan utvecklas, så olika nivåer tydliggörs för elever på ett mer strukturerat och synligt sätt. Vi ser inget exempel på sådana frågor.

Samarbete uppmuntras och vi ser elever hjälpa varandra komma vidare med en uppgift. En av läsårets övergripande förväntningar handlar om samarbete. Vi ser elever samarbeta vid många olika tillfällen.

Ett av skolans utvecklingsmål läsåret 16/17 är att öka elevernas läslust och förmåga att hantera texter. För att uppnå målet arbetar man med Läslyftet²². I biblioteket ser vi ettornas lästips uppsatt på väggen. Vi hör elevgrupper från yngre årskurser lyssna på högläsning med efterföljande samtal om och reflektion över innehållet. I andra klassrum lyssnar läraren på eleven som läser upp sin läsläxa medan övriga elever läser högt för varandra eller tyst för sig själv. Äldre elever reflekterar över en undervisningsfilm. Läraren ställer därefter frågor. På fritids hör vi en halv förskoleklass gemensamt hitta på en egen saga. Elever sitter i ring på golvet, räcker upp handen och berättar sin fortsättning som pedagog skriver ner. Innan lektionen är slut läses sagan upp. I årskurs 3 ser vi elever arbeta med tid och tidsuppfattning. De ska göra en egen tidsbok. Olika moment tar olika lång tid. Eleverna reflekterar sedan med läraren om hur lång tid 10 minuter är och kommer fram till att det beror på vad man gör.

En timme varje vecka finns två lärare tillgängliga för så kallat Skolstöd efter skoltid. Lärare beslutar i samråd med elev och vårdnadshavare vilka elever som ska ta del av stödet.

Skolan följer Pysslingens IT strategi samt en IKT-plan framtagen av IKT-pedagog på Lännersta skola. Den senare har i uppdrag att bedriva digital utveckling på skolan tillsammans med övergripande IKT-ansvarig förstelärare. De har möten med andra Pysslingskolors IKT-utvecklare om bland annat nätetik. IKT-pedagogen deltar i undervisning tillsammans med ämneslärare och fortbildar dem i olika digitala metoder, främst i de äldre årskurserna. På skolans hemsida finns en flik där IKT-arbetet beskrivs. En IT-tekniker finns på skolan en gång i veckan.

På skolan finns ca 50 st bokningsbara lärplattor. Elever i åk 4 och 5 har personliga Cromebooks²³ att använda i skolan. Elever i åk 5 berättar att de använder sina dem dagligen i olika ämnen. Mest används de till att skriva texter och söka information. I slöjd introduceras en digital loggbok under vår vecka på skolan. Vi ser elever i åk 1-5 använda sig av lärplattor under elevens val. För övrigt ser vi ingen användning av dem i de yngre årskurserna.

²² Läslyftet, en fortbildning i språk- läs- och skrivdaktik för lärare som bygger på kollegialt lärande. Fortbildning anordnas av Skolverket

²³ Cromebooks är en ny typ av snabbare dator, som startar snabbt och har tusentals applikationer, virusprogram och säkerhetskopieringprogram inlagt

Projektörer finns i ett klassrum per årskurs och i båda klassrummen för åk 4. Vi besöker lektioner där olika utbildningsprogram visas.

Vi ser ingen lektion där lärare talar om källkritik. Äldre elever vi pratar med känner till vikten av att kontrollera faktauppgifter och att de måste notera vilka källor de använder. Under en lektion i åk 5 hör vi att läraren pratar med några elever om upphovsrätt och om hur man får använda bilder.

Skolmiljön utomhus är stimulerande, utmanande och mångsidig. Där finns bland annat klätterställning, gungor, sandlåda, pingisbord, basketboll- och fotbollsplan. Stora avbarkade stockar ligger utplacerade bland träd och stenar. På asfaltsgården vid entrén finns uppritade kingrutor, schackrutor, bokstavsormar med mera. Eleverna tycker mycket om sin skolgård, eftersom de tycker de inspirerar till lek.

Klassrummen är ljusa och har flexibel inredning med olika typer av bänkar, stolar och flyttbara skärmar. I klassrummen för de yngre finns en stor matta att samlas på. Till många klassrum finns ett anslutande grupprum. Skolbiblioteket ligger centralt, med en kuddtrappa där elever ofta sitter och läser. Skolbiblioteket är litet och få böcker finns än så länge i hyllorna, men skolan uppfyller de krav som finns för ett skolbibliotek. Lärare efterfrågar fler böcker i olika genrer, som lockar de elever som inte tycker om att läsa exempelvis mangaböcker, tidningar och så vidare. Eleverna efterfrågar fler faktaböcker. De får önska nya böcker varje läsår. Ateljén är ljus och har högt i tak. Där sker undervisning i bild, textil- och träslöjd. I den lilla musiksalen finns olika instrument och teknik för att göra egna musikinspelningar. I ett rörelserum har eleverna idrott. Vi ser plintar, tjocka madrasser och elever säger att annat material finns att hämta i ett skåp. Till salen hör omklädningsrum, ett för flickor och ett för pojkar.

Hur fritidshemmet ar-betar för att skapa för-utsättningar för ut-veckling och lärande samt en meningsfull fritid

Vi läser på skolans hemsida att fritidshemmets övergripande mål är att ge barnen en meningsfull, stimulerande och utvecklande fritid. De erbjuder olika aktiviteter varje dag bland annat skapande, rörelseaktivitet i rörelserummet, utflykter och fri lek. En dag i veckan är utedag för alla. Fritidshemmet är indelat i två avdelningar, F-1 och åk. 2-3 som leds av var sin teamledare. På morgonen samlas elever på fritidsverksamheten i förskolans lokaler där frukost serveras för de som vill. När skolan öppnar 8.00 går elever över till skolans lokaler. På eftermiddagen är fritidsverksamheten förlagd i skolans lokaler.

Personalen träffas en gång i veckan och planerar aktiviteter, tar upp elevärenden och delger varandra vad som hänt sedan sist. En teamledare leder mötet. Vi besöker ett sådant Fritidsmöte och ser olika elevarbeten från mediaverkstad dagen innan. Mediaverkstaden är ett valbart alternativ men under vår observation ligger "pröva på veckor" för alla.

På fritidshemmet pågår ett utvecklingsarbete som en teamledare håller i. Det handlar om hur Lännersta skola ska arbeta efter "Läroplanens²⁴ mål och riktlinjer rörande fritidshemmets syfte och centrala innehåll." Alla ska lära sig att skriva en pedagogisk planering, vilket inte tidigare skett. Vi tar del av ett förslag till en mall för en sådan pedagogisk planering.

²⁴ Läroplanen = Lgr 11

Fritidshemmets personal arbetar som resurs i klasserna under skoltid. Det möjliggör att arbetet kan följas upp på fritidstid. Vi träffar elever som stolt berättar om en egen påhittad lek, som handlar om asagudar. De har inspirerats av ett arbetsområde om vikingar och asagudar.

Fritidshemmet har planerat ett projekt inom skolans fortbildning Läslyftet för årskurs F-1. Elever åker i små grupper till Orminge bibliotek och får lära sig hur ett bibliotek fungerar, titta i och läsa böcker.

För elever i årskurs 4 och 5 finns en Fritidsklubb, måndag-torsdag mellan klockan 14.00 - 16.30. Mellanmål serveras och eleverna erbjuds varje dag olika aktiviteter som står nedskrivet i anslutning till klubbens rum. En av skolans resurspersonal ansvarar för verksamheten.

Hur verksamheten anpassas till elever i behov av särskilt stöd

EHT träffas varje vecka. Vi ser att elever i behov av särskilt stöd inkluderas i klassen med stöd av en eller flera resurspersonal. Vi läser fler dokument som tydligt beskriver arbetsgången med dem. Ett dokument *Elever i behov av stöd - så här arbetar vi ht 2016* visar om hur ansvaret fördelas. Mentor ansvarar för att ha en helhetsbild av sina ansvarselevs skolsituation. Ämnesläraren meddelar fortlöpande mentor elevens måluppfyllelse i sitt ämne och resurs- och fritidspedagoger ger information om eleven i sin verksamhet. Ett annat dokument *Checklista för anpassningar för elever i behov av stöd i den ordinarie undervisningssituationen- mentor* finns som hjälp för pedagogen att tydliggöra vilka insatser som gjorts för varje enskild elev. Liknande checklista finns för ämnena bild/atelje, idrott och musik. Vi ser olika anpassningar i klassrum till enskilda elever exempelvis hörselslinga, en ergonomisk anpassad stol, hjälp att komma igång med sitt skolarbete och hörselkåpor. Vi informeras om att alla elever som behöver har tillgång till egen dator med anpassade program och alla elever har konto till Inläsningstjänst. Vi ser dock ingen elev använda sig av dessa hjälpmedel under våra klassrumsbesök.

Pedagogen kan boka tid till Öppet EHT. Om eleven bedöms behöva stöd anmäls detta till rektor. Om en elev behöver utredas görs det i samråd med berörda pedagoger och EHT. Hem och elev bjuds in för att vara delaktiga i utredningen och upprättande av eventuellt åtgärdsprogram. Vi tar del av några avidentifierade sådana.

Vi möter under veckan specialpedagog och skolpsykolog ute i verksamheten under skoldagen. De berättar att de ibland har enskilda samtal med elever.

Hur verksamheten anpassas efter elever med annat modersmål

I skolan finns ett fåtal elever med annat modersmål än svenska. Dessa erbjuds modersmålsundervisning. En nyanländ elev finns på skolan. Eleven har förutom modersmålsundervisning även studiehandledning 2 timmar i veckan. I klassrummet finns begrepp på elevens modersmål uppsatt på väggen.

Skolan och omvärlden

Vi tar del av en Studie- och yrkesvägledningsplan, som sitter i Verksamhetspärmen rektor visar oss. Vi ser inte något arbete med detta under vår observation.

De yngre eleverna går på utflykt till ett intilliggande berg någon gång i veckan. Under vår observation grillar de korv där. På sommaren går elever till en näraliggande sjö och badar och åker skridskor på vinter. Vi ser en grupp äldre elever i gå dit på elevens val för att måla hösten med varma färger.

Elever nyttjar simhall i kommunen för simundervisning och går på teater i Dieselverkstaden. En årskurs ser teater där under vår observation. Fritidspedagoger berättar att de går på museum i Stockholm stad med elever som är på fritidshemmet under loven.

En studerande på förskolläraryrket gör sin VFU²⁵ på skolan.

Bedömning i text

Elever ges tydlig struktur över dagens arbete på morgonsamlingarna. Elever förstår till stora delar syftet med aktiviteter i undervisningen.

Ämnesövergripande arbete bör utvecklas.

Gemensamma strategier hur elever kan nå längre i sin kunskapsutveckling förekommer i liten utsträckning. Idag inriktar sig pedagoger på att eleven ska nå de lägsta kunskapskraven.

Elever stimuleras i relativt stor utsträckning att samarbeta och tränas till kritiskt tänkande och att självständigt formulera ståndpunkter.

Läsflytet medverkar till att alla elever stimuleras i sin språk- och kommunikationsutveckling.

Skolan har en tydlig IKT-plan för hur verksamheten ska utvecklas, men vi ser mycket litet av hur det används i de yngre årskurserna.

Den fysiska miljön utomhus är i hög grad stimulerande, utmanande och mångsidig. Skolans lokaler är anpassade till verksamheten. Inomhus bör biblioteket dock kompletteras med fler böcker i olika genrer.

Fritidshemmets verksamhet är strukturerad och kompletterar i relativt stor utsträckning utbildningen i förskoleklass och skola. Fritidspersonalen är integrerad i skolan under skoldagen. Ett utvecklingsarbete med att koppla verksamheten till läroplanens intentioner pågår.

Verksamheten anpassas i hög grad för elever i behov av särskilt stöd. Det finns väl fungerande strategier och metoder för arbete med dessa elever.

Närområdets möjligheter tas till stora delar tillvara i verksamheten, men vi ser ingen samverkan med samhälle, arbetsliv och högre utbildning i det pedagogiska arbetet.

²⁵ VFU= Verksamhetsförlagd utbildning

Bedömning enligt skala

Stora brister i kvalitet	Mindre god kvalitet	God kvalitet	Mycket god kvalitet
1,0	2,0	3,0	4,0
☐	☐	☒	☐

Ansvar och inflytande för elever

Beskrivning

Elevers ansvar för det egna lärandet och arbetsmiljön

I de yngre årskurserna finns i varje klass elever som på ett rullande schema hjälper läraren att dela ut material med mera. Alla elever ställer och lägger alltid tillbaka material de använt på lektionen i hyllor eller i sin låda när lektionen är slut och torkar av borden i matsalen när de ätit färdigt.

Elever får möjlighet att ta ansvar för sitt eget lärande under lektionerna. Vi ser dem hjälpa varandra vid behov. Det är en medveten strategi att först fråga en kamrat, därefter välja en annan uppgift i väntan på hjälp från läraren.

Varje vecka ser vi en schemaposition för elevens val i årskurs 1-5. I början av varje termin väljer eleven en aktivitet. Klass 1-3 kan välja NO-experiment, Bokklubb eller Konstakademien. Alla årskurser kan välja Musikal eller Utebootcamp och de äldre årskurserna väljer mellan Foto och film, Digitalt berättande och Utmanande matematik. Vi ser elever sitta i skolans bibliotek och planera uppgiften i Foto och film och när elever från alla årskurser tränar på en dans i rörelserummet.

Inflytande över verksamheten

Elever upplever att de kan påverka sin skola. En elev berättar att de kan lägga förslag på vilka belöningar de önskar sig. Vi hör att yoga och kompismassage är två populära klassbelöningar.

En äldre klass utvärderar veckan genom att eleven skriver ett digitalt veckobrev till sina föräldrar. Där berättar de om vad de arbetat med under veckan och vad de lärt sig. Vi hör i samtal med lärare att ingen gemensam strategi för utvärdering finns.

Elever har önskat tydliga förväntningar vid klätterställningen på skolgården, där ofta konflikter uppstår. Elevrådet har framarbetat sådana. Elever i de äldre årskurserna berättar att de kan påverka redovisningssätt, men inte planering och innehåll. De yngre eleverna säger att läraren bestämmer.

Demokratiska processer

Vi träffar delar av skolans elevråd. De flesta representanter har valts ut genom lottnings i klassen bland dem som är intresserade, men i vissa fall har läraren valt representanter. "Det

är roligt att få vara med och bestämma, nästan allt vi säger blir av”, berättar en elev. Vi hör att klätterställningen, namn på matsalen och förslag på mat är områden de kunnat påverka.

Två representanter, en flicka och en pojke, från varje årskurs väljs ut. De träffas en gång per månad under ledning av en fritidspedagog. Den vuxne skriver protokoll och eleverna skriver ner vad de ska ta med sig tillbaks till klassen. Klassråd ligger alltid veckan före och veckan efter ett elevråd. Regelbundet får representanterna med sig värdegrundsövningar till klassen. Övningarna utvärderas sedan vid nästkommande elevrådsmöte.

Ibland pratar man på klassrådet om vad eleverna vill arbeta med i klassen. En elev säger att elever i klassen just önskat mer IKT.

Rektor bjuder in föräldrar till ett skolråd två gånger per termin, men säger att det är svårt att få föräldrar att engagera sig där. Under vår observationsvecka ställer man in ett planerat skolrådet på grund av för få anmälda. Mötet flyttas till en morgontid veckan efter vilket resulterar till att fler anmäler sig.

Vi hör lärare tala om genusperspektiv. De har tidigare observerat varandras lektioner och fokuserat på hur lärare förhåller sig till pojkar och flickor på lektionen. Det var en nyttig erfarenhet, säger många. Vi ser några elever i de äldre åldrarna använda sig av begreppet hen i en text.

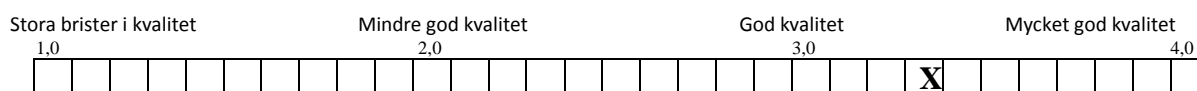
Bedömning i text

Elever ges möjlighet att ta ansvar för sitt eget lärande och likaså för sin arbetsmiljö. De håller ordning både ute på raster och inne i skolan.

Elevernas tankar, intressen och åsikter om praktiska frågor och redovisningssätt tas i hög grad tillvara i verksamheten, men mindre i planering av och arbetssätt i nya arbetsområden.

Formella forum för demokrati fungerar bra i skolan. Klassråd och elevråd har tydliga rutiner för sitt arbete och elever känner att de kan påverka skolans verksamhet. För att tydliggöra ett demokratiskt förhållningssätt bör representanter alltid tas fram genom val.

Bedömning enligt skala

Bedömning och betyg

Beskrivning

Elevers kännedom om kunskapskraven

I årskurs 1-2 pratar man inte om långsiktiga mål eleven ska uppnå utan tydliggör målet med lektionen. Efter lektionen utvärderar eleven vad de arbetat med och vad de lärt sig.

Elever i årskurs 4-5 säger att de är väl förtrogna med kunskapskraven och hänvisar oss till Skolverkets kunskapskrav som finns uppsatta på väggarna i klassrummen. En lärare berättar att de ibland går igenom dessa och förklarar vad de innebär för eleverna, som ofta tycker de är svåra att förstå. För att tydliggöra kunskapsmålen låter en lärare eleverna betygsätta andra avidentifierade elevarbeten och sedan reflektera över hur de tänkt.

Vid något tillfälle ser vi att målet med arbetsområdet finns nedbrutet och uppsatt på tavlan. I ett annat klassrum finns en checklista där eleverna själva kan stämna av mot sina kunskaper. Under andra lektioner ser vi inte att man talar om vare sig mål för lektionen eller reflektion över vad man lärt sig under lektionen.

Några elever förklarar att de arbetar med sina IUP mål varje vecka. Vi ser att en klass har en sådan schemaposition. Där tydliggörs vilka kunskapsmål de arbetar mot och de är väl förtrogna med dessa. Vi hör elever säga att lärare berättar vad de gör och varför. I en klass ges elever tillfälle att bedöma egna och andras arbeten.

Återkoppling av elevers lärande till elever och/eller föräldrar

Utvecklingssamtal hålls en gång per termin. Lärarna dokumenterar elevernas kunskaps- och sociala utveckling i SchoolSoft. Omdömet ges i två steg: *Riskerar att inte uppnå kunskapskraven* och *Förväntas nå kunskapskraven*. Lärarna berättar att skolan valt att inte använda bedömningen *Överträffar kunskapskraven*.

Utvecklingssamtal är ett trepartssamtal mellan elev, mentor och vårdnadshavare. Samtalet leds delvis av eleven. Lärare berättar att de har enskilda samtal med eleverna och diskuterar elevens mål innan de väljer ut vilka mål som samtalat ska handla om. De tar hem dessa och tränar sedan i skolan på att leda sitt samtal med klasskamrater.

Föräldramöten ligger en gång per termin. De är enligt lärarna välbesökta.

Skolans arbete för att säkra likvärdig, allsidig och rättssäker bedömning

Ämneslärare samrättar alltid Nationella Proven i de olika ämnesgrupperna. Vi får berättat att matematiklärarna har visst samarbete med motsvarande ämneslärare på närliggande skola inom Pyslingen.

Lärarna träffas innan utvecklingssamtalen för att diskutera gemensamma elever. Några lärare efterfrågar större möjlighet till sambedömning av elevens förmågor, som är gemensamma för olika ämnen.

Dokumentation av elevens kunskapsutveckling skrivs in i SchoolSoft, som just börjat användas på skolan. Elever och vårdnadshavare har tillgång till programmet.

Pysslingen har en "Läsa, skriva räkna garanti" vilken beskrivs i dokumentet *Årsföde för läsa-skriva-räknagarantin*. Speciallärare och specialpedagog använder Pysslingskolornas tester för att mäta måluppfyllelsen under läsåret. Exempel på andra tester som används är Skolverkets bedömningsstöd i läs- och skrivutveckling samt i taluppfattning liksom DLS²⁶ test för att mäta läs- och skrivutveckling. I förskoleklass används McIntosh elevintervjuer från Att förstå- och använda tal. Resultaten analyseras av elevhälsan och presenteras för personalen vid ett personalmöte. Elever som inte når förväntat resultat ges stöd.

Bedömning i text

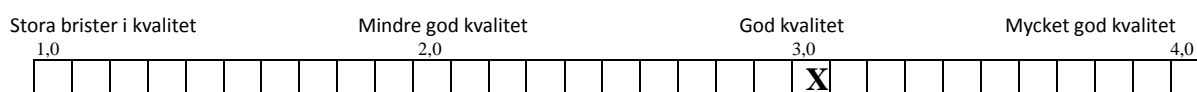
Äldre elever har god kännedom om kunskapskraven i de olika ämnena. De får i viss utsträckning öva på att bedöma egna resultat. Yngre elever fokuserar på vilka mål de ska uppfylla under pågående lektion.

Föräldrar ges förutsättningar att få kännedom om elevens kunskapsmässiga och sociala utveckling genom SchoolSoft. Vi bedömer att elevens kunskapsutveckling mot de högre kunskapskraven är eftersatt.

Skolan uppvisar i hög grad god kvalitet i det systematiska arbetet för att säkra en likvärdig, allsidig och rättssäker bedömning.

En framåtsyftande individuell utvecklingsplan upprättas vid utvecklingssamtalet. Planen används i hög grad.

Bedömning enligt skala

Rektors ansvar

Beskrivning

Hur rektor leder den pedagogiska verksamheten

Rektor/förskolechef är verksamhetschef för både skola och förskola.

Rektor förklarar att hon är pedagogisk ledare på organisationsnivå. Till sin hjälp har hon en Ledningsgrupp. Den består förutom rektor av fem teamledare, med ansvar för var sitt team:

²⁶ DLS = Ett diagnostiskt material för analys av elevens läs- och skrivförmåga

Fritidshem: Årskurs F-1 och 2-3, samt skola: årskurs F-1, 2-3 och 4-5. Rektor har handplockat teamledarna. Gruppen träffas varje vecka. En teamledare berättar att en konsult från Pysslingen just nu ger dem handledning eftersom ledningsgruppen är nybildad. Vi tar del av en uppdragsbeskrivning som upprättats centralt för teamledare inom Pysslingen. Där läser vi att de bland annat ska ansvara för kopplingen mellan team och ledning och se till att uppgifter delegeras till samtliga i laget så alla känner delaktighet och kan driva olika processer inom laget, på skolan och i förskolan.

Det pedagogiska utvecklingsarbetet har delegerats till förstelärarna. På Lännersta skola arbetar tre Förstelärare med uppdrag inom fyra områden: Ma, Sv och NO/ IKT tillsammans med försteförskollärare i matematik på förskolan. Pysslingen har en övergripande beskrivning av uppdraget, men rektor och förstelärarna applicerar de individuella uppdragen efter skolans behov. Gemensamt för dem alla är uppdrag att utveckla, planera och driva kollegialt lärande med fokus på sina ämnesområden. Vi ser två arbetsbeskrivningar för förstelärare.

Rektor säger att hon hyser stor tilltro till sin personal och litar på att alla vet vilka utvecklingsområden skolan arbetar mot.

Elever vet vem rektor är och vi ser henne dagligen gå runt i skolan. Personalen ser rektor som sin pedagogiska ledare. Lärare säger att hon ibland leder möten, är aktiv i diskussioner, ställer frågor, ger ramar och låter sedan personalen arbeta fram innehållet.

Teamen träffas en gång per vecka. De skriver varje då en planering som läggs ut i SchoolSoft. Den kan alla ta del av. De som läst planeringen signerar den. Vi ser rektorns signatur på en sådan. Hon påtalar att det ger henne möjlighet att ta del av vad som händer på skolan. Rektor säger att hon ibland väljer att inte delta vid dessa möten och efterföljande diskussioner, eftersom hon som lönesättande chef kan störa diskussionen.

När vi ställer frågor till rektor om den pedagogiska verksamheten hänvisar hon alltid till pedagogerna/ämneslärarna.

Vi får berättat för oss att rektor visar intresse för fritidshemmets verksamhet men sällan besöker den.

En resurspersonal går den här terminen en utbildning runt mottagande av nyanlända. Vi hör att andra i personalen delges vad man lärt sig efter varje kurstillfälle.

Skolan har många mötesplatser för personalen vilket underlättar kommunikation mellan olika grupper. En lärare vi pratar med jämför mötesplatserna med trådar och förklarar att alla trådar korsar varandra, vilket medför att information och beslut snabbt sprids. De olika grupperna träffas på en fast tid varje vecka. Där finns Teammöten, Ämnesmöten, Fritidshemsmöte, Resursgruppmöte, Förstelärarmöte och Trygghetgruppsmöte.

En gång per månad äger Personalkonferens rum. Då deltar all personal och rektor. Mötet leds och formas av rektor tillsammans med ledningsgrupp och förstelärare.

Det systematiska kvalitetsarbetet

Inom alla Pysslingen skolor arbetar man systematiskt med uppföljning och utveckling av kvalitet för att säkerställa att samtliga barn och elever får en så god utbildning som möjligt i

enlighet med de nationella målen, berättar rektor. På Lännersta sammanställs elevernas resultat löpande under terminen. De analyseras och åtgärder sätts in när det visar sig att måluppfyllelse riskerar att bli låg. Skolan sammanställer också en måluppfyllelseprognos för terminen, för att tydliggöra om ytterligare insatser krävs. Ett övergripande mål för Pysslingens skolor är att samtliga elever ska klara kunskapskraven.

Vi läser i Kvalitetsrapporten 2015/2016 att allt kvalitetsarbetet dokumenteras i Pysslingen Skolors digitala styrkort. Uppföljning sker utifrån nationella styrdokument och affärsplan tillsammans med rektor. Skolan arbetar sedan fram utvecklingsmål för nästkommande läsår. Ett exempel är Lännerstas tre utvecklingsmål för läsåret 2016/2017 utifrån Pysslingens skolors övergripande utvecklingsområde Utveckling och lärande är Öka läslusten och förmågan att hantera texter, Medvetenhet om när lärande sker enskilt och i grupp samt Ökad måluppfyllelse.

Regelbundna enkätundersökningar sker med elever och vårdnadshavare för att se hur nöjda de är med verksamheten. Även medarbetare deltar. Vi ser resultat från en sådan enkät sitta uppe i på anslagstavla i personalrummet.

Skolan deltar också i Nacka kommuns kundundersökningar.

Möjligheter till kompetensutveckling för personal utifrån verksamhetens behov

Kompetensutvecklingsplanen är införlivad i kvalitetsplanen. Detta läsår arbetar alla lärare i teoretiska ämnen med Läslyftet²⁷, en utbildning för att förbättra elevernas läsförmåga och läsförståelse i alla ämnen. En IKT-pedagog utbildar personal i och får själv fortbildning i ämnet. En resurspersonal går den här terminen en utbildning runt mottagande av nyanlända. Vi hör att andra i personalen delges vad man lärt sig efter varje kurstillfälle.

Rektor uppmuntrar lärare utan formellbehörighet att läsa vidare och bli legitimerade. I dagsläget studerar två lärare deltid.

Pysslingen/Acadmedia erbjuder utbildning som ämneslärare deltar i och sedan sprider vidare till kollegor på skolan.

Samverkan och övergångar inom verksamheten och mellan skolformer

I slutet av vårterminen har förskolan sommarskola för 5-åringarna. De håller till i ett uteklassrum på skolgården. Barnen träffar sin blivande lärare i förskoleklass och lär känna skolmiljön. Det förekommer att förskollärare följer med sin grupp till förskoleklass.

Under vårterminen besöker lärare i årskurs 4 eleverna i årskurs 3. Många elever känner redan till lärarna från skolgården.

En majoritet av eleverna i årskurs 5 väljer att läsa vidare på en närbelägen skola i årskurs 6. De besöker skolan under vårterminen inför språkvalet i årskurs 6. I augusti sker överlämningsmöten med lärare på mottagande skola. Då är alla lärartjänster tillsatta och man vet vem som tar över eleverna. Övriga skolor erbjuds överlämningsmöte, men få tackar ja, säger rektor.

²⁷ Se sidan 23

Bedömning i text

Rektor leder verksamheten på organisatorisk nivå och arbetar till stora delar för att utveckla verksamheten tillsammans med ledningsgrupp och medarbetare.

Det pedagogiska utvecklingsarbetet är till stora delar delegerat till förstelärarna. Rektor har kunskap om verksamhetens pedagogiska kvalitet i årskurs F-5, men tar inte lika stor del i fritidshemmets verksamhet.

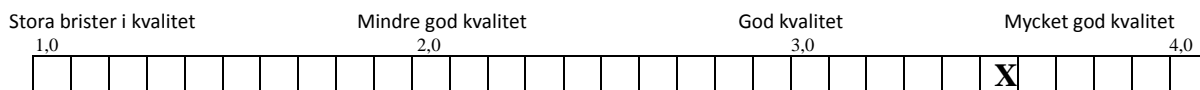
Skolans möteskultur gynnar kommunikation och informationsutbyte mellan personalen. Det finns väl fungerande rutiner och former för samverkan och kunskapsutbyte mellan pedagogerna.

Personalen erbjuds i hög grad kompetensutveckling som är kopplad till verksamhetens behov.

Det systematiska kvalitetsarbetet dokumenteras i hög grad. Dokumentation av elevers kunskapsutveckling mot de högre kunskapskraven saknas.

Det finns väl fungerande arbete med övergångar mellan skolformer.

Bedömning enligt skala

JÄMFÖRELSE MED TIDIGARE OBSERVATION

Lännersta förskola och skola har inte tidigare observerats av Våga Visa

REFERENSER

Barn i behov av särskilt stöd – arbetsgång Lännersta förskola

Checklista över anpassningar för elever i behov av särskilt stöd i ordinarie undervisningssituationen - mentor

Checklista över anpassningar för elever i behov av särskilt stöd i den ordinarie undervisningssituationen - idrott

Checklista över anpassningar för elever i behov av särskilt stöd i den ordinarie undervisningen - musiklektioner

Checklista för anpassningar för elever i behov av särskilt stöd i den ordinarie undervisningssituationen - bild/ateljé

Dagordning Fritidsmöte 7/10

Dagordning teammöte 4-5

Elever i behov av särskilt stöd - så här arbetar vi ht 2016

Elevrådsprotokoll 22/9/16

Exempel på veckobrev till vårdnadshavare
Faktadel om Lännersta förskola
Fritidshemmet syfte och centrala innehåll
Förskolans utvecklingsområden ht2015-vt2016
Försteförskolläraryupdrag ht16-vt16
Förstelärare, beskrivning av uppdraget
Förskolans Kulturplan
Förskolans styrkort
IT-strategi för bättre lärande , Pysslingen skolor
Kvalitetsrapport , Lännersta skola 2015/2016
Lännerstas IT- och IKT-strategi
Lännersta skola, Uppdrag som teamledare på Lännersta läsår 2015-2016
Lärande underlag för bedömning av kvalite'er i lärandet i Pysslingens förskolor
Mötesagenda fredagsmöten förskola
Mötesagenda teammöten förskola
Organisation och rutiner kring Lännersta skolas elevhälsa 2016
Pedagogisk planering för aktivitet på fritidshem
Placeringar på utedagen 4/120 - 2016
Plan mot diskriminering och kränkande behandling, Lännersta förskola, skola och fritidshem
Rastvaktsschema HT - 2016
Resultatbilaga 2015-2016
Resultat NKI, Nöjd Kundindex
Schema för alla klasser F-5
SWPBS på Lännersta, Samarbeta, ta ansvar , fokusera
Systematiskt kvalitetsarbete Lännersta Förskola 2016-2017
Team Fritids v. 40 - veckoplanering
Team F-5 vecka 40 - veckoplanering
Teammöte 20/9 - protokoll
Tågorning för "Öppet EHT" och "EHT"
Uppdrag som teamledare på Lännersta förskola läsår 2015-2016
Verksamhetsbeskrivning Lännersta Förskola 2016-2017
Årsflöde läsa - skriva- räknagarantin Lännersta skola läsåret 2016/2017
Årshjul Trygghetsgrupp Elevhälsa Lännersta skola läsåret 2016/2017
Årshjul verksamhetsbeskrivning Lännersta skola
www.lannerstaskola.se

Kommentar från förskolans/skolans ledning till observationsrapporten

Förskolans/skolans arbete med observationsrapporten

Rapporten har delgivits samtliga anställda. Dels genom att alla fått möjlighet att läsa den i sin helhet samt att rektor beskrivit de olika delarna kortfattat på ett möte. Pedagogerna berättar vid publiceringen i vår om rapporten för elever och avsätter tid för frågor. Rapporten presenteras på Skolrådet under vårterminen med tid för efterföljande reflektioner att ta med sig.

Kommentar till observationens resultat

Vi är naturligtvis glada och stolta över en i stora drag mycket positiv rapport där trygghet, arbetsro, engagemang och elevers delaktighet och medvetenhet om sin kunskap lyfts fram som framträdande vid observationen! Vi kommer fortsätta med det arbetet och ser resultatet i rapporten som ett kvitto på att vi hittat rätt väg i många frågor för att skapa en trygg och lärorik verksamhet för våra förskolebarn och elever.

Vad gäller förskolan så har vi inga nya synpunkter på observationens resultat då vi hade tid och möjlighet till komplettering och dialog vid besöket. De utvecklingsområden som togs upp har vi redan med i våra utvecklingsmål detta år. Bra att vi sett till stora delar samma vilket gör oss trygga i vad vi fokuserar på att förstärka.

För skolan önskar vi kommentera runt de föreslagna utvecklingsområdena:

1. Användning av IKT som pedagogiskt verktyg för de yngre eleverna:

- IKT-arbetet behöver vi utveckla för de yngre åren vad gäller antal enheter per elev. På skolan har vi sedan starten på detta läsår en IKT-strategi där vi har en plan för hur vi ska utöka antal enheter som innefattar alla på skolan. Vi har en IKT-pedagog som arbetar i projektform. Då observationen genomfördes var dessa projekt förlagda i åk 3.

2. Att utveckla ämnesövergripande arbeten främst i de äldre årskurserna för att skapa sammanhang och översikt:

Sammanhang och översikt skapas redan idag på olika sätt i den ordinarie undervisningen. Vi utgår från kunskaperna som eleverna ska inhämta och anpassar undervisningen med bl.a samarbete mellan ämnen efter det.

Vi har ett stort fokus på ett heldagslärande för våra elever där fritidshem och skola har ett nära samarbete för att skapa översikt och sammanhang.

Ämnesövergripande arbeten sker givetvis på skolan i alla årskurser men vi strävar efter att utveckla ett systematiskt arbete kring detta. Som även lyftes i rapporten har skolan tydliga forum för att diskutera gemensamma projekt och samarbete mellan ämnen och skola/fritids för att skapa sammanhang i lärandet.

3. Strategier för hur elever kan stimuleras att nå längre i sin kunskapsutveckling i alla ämnen. Vår undervisning utgår alltid och strävar mot högsta kunskapskravet som mål. Detta var inte tillräckligt tydligt. Observatörerna tog del av pedagogiska planeringar från vår tidigare digitala lärplattform, Unikum, där vi kopplat kunskapskraven för åk 6 till våra planeringar för åk 4 och 5. I syfte att skilja våra skriftliga bedömningar från betygssättning för eleverna i år 4 och 5 har vi valt att bedöma huruvida eleverna bedöms nå målen eller inte, d.v.s. endast två kategorier. Inom ramarna för undervisningen utmanas eleverna att nå högre kunskapsnivåer i strävan att alla ska nå så långt som möjligt.

Förbättringsområden i observationsrapporten

Förskolan:

De utvecklingsområden (*gemensamt förhållningssätt kring att stödja barns självständighet, användning av IKT och att använda oss av pedagogisk dokumentation i arbetet med att följa barns läroprocesser*) som kom fram i rapporten ingår som delar i vårt arbete med implementering av nya verktyget som heter "Funktionell kvalitet" och vårt utvecklingsarbete kring pedagogisk dokumentation. Vi kommer också lyfta de områdena i samband med att vi förtydligar förskolans verksamhetsbeskrivning. En konkret plan är påbörjad för när och hur detta arbete ska ske och vi kommer att använda oss av våra teammöten och PK.

Skolan:

Vi tar med oss observationerna som gjorts vid besöket av pedagogerna inom "Våga Visa" som en del i vårt kvalitetsarbete framåt. IKT-strategin är redan idag vår plan framåt och frågan runt hur vi genomför planeringar och bedömningar utifrån kunskapskravens högsta nivå tänker vi till viss del kommer förtydligas vid övergången till ny lärplattform. I våra frågor ut till elever och vårdnadshavare ställs frågor runt synliggörandet av kunskapsutveckling samt kunskapsnivå och där kommer vi också få signaler på hur tydligt det är. Varje vår sitter vi i grupper och arbetar med våra olika resultat inom kunskapsutveckling, resultat, trygghet, enkätsvar, inspektioner, tillsyner och observationer för att sammanställa nya utvecklingsområden till kommande läsår. Detta blir en del i detta.

Plats och datum Nacka 2017-01-17

Linda Barneaud, rektor tillika förskolechef

